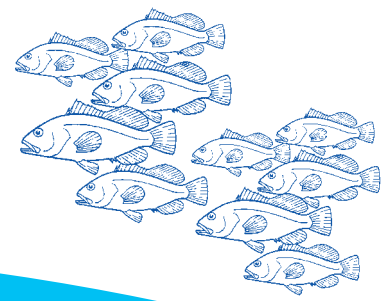
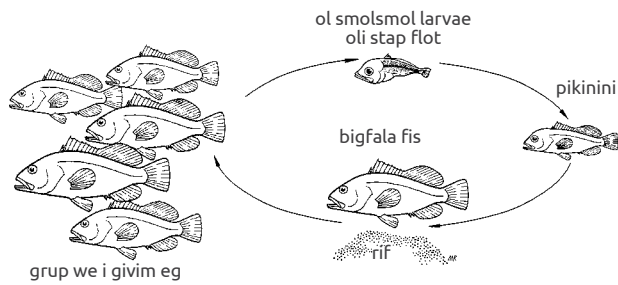

Spawning aggregations

Wanem nao hemi spawning aggregation?

Wan fis spawning aggregation hemi wan bigfala namba blong ol fis we oli grup tugeta long wan ples mo long wan taem blong spawn mo produsim mo fetalaesem eg. Ol eg ia bae oli brok mo ol smolmol larvae oli kamaot. Oli gru ikam ol pikinini blong fis mo afta oli gru i kam ol bigfala fis we oli save mekem pikinini. From spawning agregesen i tekem ples evri yia long sem taem, long sem ples, i mekem se yu save talem nomo wanem taem o ples nao bae i tekem ples.

Wanem kaen spisis oli stap kam tugeta blong spawn long grup?

Plante spisis oli kam tugeta blong fomem spawning agregesen o muv long bigfala namba blong go long ples blong spawn. Long aelan kaontri blong Pasifik, ol grup ia i inkludim ol los, malet, blufis, karong, poketnaef fis, piko, redmaot, mustas fis mo manggru.

Plante fis we oli stap fomem spawning grup oli stap laef long ol nara eria long ol defren stej blong laef saekol blong olgeta. Ol stej blong eg mo larvae blong plante fis, blong tekem wam eksampol, oli drif o flot bitim rif bifo oli muv igo long salo wota mo setel long rif blong gru ikam wan big fis. Spawning grup oli stap tugeta blong wan sot taem nomo, olsem 2 go kasem 27 dei, long taem blong niumun o fulmun

From wanem ol fis oli stap kam tugeta long grup blong spawn?

Oli tingting se impoten rison from wanem plante defren fis oli kam grup tugeta blong spawn hemi blong inkrisim janis blong riprodaksen blong kam wan sakses. Plante animol long solwota, inkludim 96% blong ol fis, oli riprodus aotsaed long bodi blong olgeta taem we oli rilisim sperm mo eg blong olgeta i go long wota.

No mata we ol man mo woman fis oli seraot ova long ol bigfala eria, ol spawning agregesen i alaoem olgeta blong kam grup tugeta long wan ples. Taem plante plante man mo woman fis i kam wan ples i save alaoem olgeta blong resis blong faenem patna mo blong jusum patna, mo hemi inkrisim janis blong sperm i kasem mo fetalaesem ol eg we oli stap flot.

Narafala rison maet i from spawning ples oli stap long ol ples we taed i save karem ol smolsmol larvae igo long open si we ol animol blong so oli no save kakae olgeta. O maet spawning ples oli stap long ples we taed i save karem ol smolsmol larvae i gobak long peren populesen long ol rif we ol fis we oli grup tugeta oli kamaot long hem.

Wanem kaen denja ol spisis we oli agreget oli fesem?

Long klosap evri spisis, i mas gat spawning agregesen blong ol spisis ia blong save mekem pikinini, mo long eni wanwan eria, namba blong agregesen blong wan spisis i fiu minim se evri wanwan blong ol agregesen hemi impoten. Taem fis i agreget o kam tugeta long wan ples long bigfala namba long ol taem mo ples we ol fisa i save long hem, oli mo isi blong oli kasem olgeta bitim taem we oli stap wanwan olbaot long ol bigfala eria. Ol fisa i faenem se i isi tumas blong kasem ol fis we i agreget wetem net, hanlaen wetem huk, spia o trap.

Blong kasem ol fis taem oli kam tugeta long ol spawning grup i wan nogud fasin nating from ol fis ia we oli stap kam tugeta blong mekem pikinini oli risponsibol blong produsim ol smolsmol fis, we plante long olgeta i save gru mo stap rere blong oli kasem olgeta long fiuja. Long plante pat blong wol, taem oli fising long ol spawning grup hemi minim se sam spisis oli lusum olgeta finis long ol lokol eria.

Hao nao yumi i save manejem mo protektem ol spisis taem oli agreget?

Blong manejem ol fiseris we oli bes long ol kaen fis we oli fomem ol spawning grup hemi dipen bigwan long fising komiuniti we hemi mas plem wan big pat long hem. Hemia i from ol lokol fisa plante taem oli save wiswan spisis oli mekem ol spawning agregesen mo oli save ol taem mo ples we oli stap kam tugeta blong spawn.

Fas step hemi blong holem ol miting blong komiuniti blong mekem sua se evriwan i save gudwan se ol spawning grup oli impoten tumas blong provaedem ol fis long wan sastenebol fasin. Olgeta lokol fisa i mas stap long ol miting ia from olgeta oli mas aedentifaem ol ples we ol fis i grup tugeta mo long wanem taem, blong mekem se komiuniti i save manejem spisis ia gud.

Sam ofisa blong fiseris o sam NGO maet olgeta oli involv blong fasilitetem ol miting ia mo blong provaedem ol teknikal save, be maet ol lokol fisa i no wantem talemaot long fored blong olgeta long wea ples ol spawning ples i stap long hem. Ol visita ia oli mas rispektem wanem ol memba blong komiuniti i wantem, sapos oli wantem kipim ol infomesen ia blong olgeta nomo.

Ol miting blong komiuniti oli save provaedem ansa long ol kwestin olsem:

- Wiswan spisis i fomem spawning agregesen? Oli mas mekemap tingting blong olgeta long wiswan spisis oli mas protektem fastaem from i stap long bigfala denja.
- oli save wanem long saed blong laef saekol blong olgeta spisis ia?
- long wiswan ples ol fis i stap grup tugeta – i gat hamas difren ples blong spawn?
- long wanem taem ol fis oli stap grup tugeta olsem? – long sem taem long evri yia? – long wanem taem blong mun (fulmun, niemun)?
- spawning agregesen hemi gohed long hamas dei?
- wanem kaen manejem mesa maet oli tekem?
- hao nao oli save mekem sua se ol pipol oli folem ol mesa ia?

Namba tu step hemi blong developem wan plan blong manejem ol spisis we oli agreget. Mos impoten aksen blong tekem hemi blong banem, sapos no katemdaon, praktis blong kasem fis long taem we oli muv igo long agregesen ples mo long taem we oli stap tugeta finis long ples ia. Maet hemi minim se oli mas stopem o katem daon fising long wan stret taem long wanwan long ol ples ia.

Sapos komiuniti i no save agri long wan total ban blong no kasem ol spawning fis, maet oli disaed blong yusum wan nara mesa, we i no gud tumas komperem wetem ban, hemi blong ristriktim yus blong ol fasin blong fis we i katem daon namba blong fis kwiktaem, maet oli save banem ol net, spia mo trap, be gohed blong alaoem smol namba blong fisa blong yusum ol laen mo huk wetem bet.

I gud tumas sapos fasin blong protektem ol fis taem oli stap go tugeta long spawning agregesen i save kam wan pat nomo blong wan bigfala manejem plan we i inkludim proteksen blong ol stej blong laef saekol blong fis, mo proteksen blong ples we oli stap laef long hem. Blong tekem wan eksampol, maet i gud blong putum mo enfosem ol minimam saes limit blong letem ol smolsmol fis i gru go kasem saes we oli save agreget mo mekem pikinini. Ol manejem aksen blong wanwan spisis oli tokbaot long ol nara pepa blong toksave blong SPC.

Proteksen blong ples we ol fis i stap laef long hem hemi wan impoten pat blong eni manejem plan. Sapos komiuniti i setemap mo manejem ol tabu eria mo ol fis resev, maet aksen ia i protektem sam ples we ol fis i dipen long olgeta mo maet i inkludim spawning eria blong sam spisis.

